

MADÁCH MUSICAL TÁNC- ÉS ZENEMŰVÉSZETI

ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA ÉS SZAKKÖZÉPISKOLA

NEVELÉSI PROGRAM

Előszó az alapítók nevében

A musical műfaja Magyarországon 1983-ig csaknem ismeretlen volt. Ekkor mutatta be a Madách Színház Andrew Loyd Webber: „Macskák” című musicaljét, és ez az előadás a bemutatót követő hat évben a Magyar Állami Operaház táncosainak közreműködésével több, mint ötszázszor került színpadra. Az előadás nemzetközi sikere is azt mutatta, hogy a Madách Színháznak saját tánckarra van szüksége, és ekkor vált nyilvánvalóvá, hogy kifejezetten musical táncos képzés nincs is Magyarországon.

A Madách Színház tánckara 1989-ben alakult meg, de már 2000-ben azon gondolkodott a színház vezetősége, hogy azok a táncosok, akik becsülettel és szakértelemmel végig dolgoztak közel húsz évet a színpadon, még aktív táncosként, hogyan tudnák tovább adni a tudásukat a felnövekvő generációnak. Mint a Madách Színház Tánckarvezetője magam is kerestem a megoldást. Mivel egyetlen táncművészeti iskola sem oktatta ezt a stílust, ezért létre hoztam egy olyan tanfolyami rendszerű képzést, amelyben heti kétszer egy órában a táncosaink oktathatták a musicaltáncot tanulni kívánó gyermekeket. 2001. szeptemberétől 2003. augusztusáig 80 növendékünk volt a Jókai tér 8. szám alatti épületünkben. 2003. szeptemberétől átköltöztünk Zuglóba (Erzsébet királyné útja 53 b.), az Alumíniumárugyár által rendelkezésünkre bocsátott, s eredetileg is a gyár kulturális rendezvényeinek helyet biztosító épületrészben bérelt helyiségekbe. Az első két év alatt a tanított gyerekek közül 30 növendékünknel , a képességek kifejlődésében és a teherbírásuk növekedése tekintetében kimagasló javulást tapasztaltunk. Ezért már 2003. szeptemberétől kialakítottam az un. „Profi csoportot”, amelynek tagjai heti három nap alatt már hat óra táncoktatásban részesültek.

A kialakított tananyag komplex táncképzésnek számított, hiszen heti három alkalommal klasszikus balett órát, egy-egy órában pedig néptánc-, modern-, és musical táncórát tartottunk. 2003. szeptemberében a növendékek száma emelkedni kezdett, először elértük a 200 fős létszámot. 2004. januárjában a létszám először 300-ra, majd 2004. szeptemberében már a 450-re növekedett. Addigra a fejlődésük alapján négy csoportnak szerveztük meg a profi szintű oktatást, amely több mint 100 gyereket érintett. Amikor 2005. januárjában a létszám elérte a 600 főt, a „profi” csoportok számát először ötre, majd szeptemberben nyolcra emeltük.

Az alkalmazott rendszerünk szerint a profi csoportoknál az oktatott óraszám meghaladta az alapfokú képzés kötelező óraszámait. A jelenlegi „profi” csoportok az első két évfolyamon heti négy órában a klasszikus alapfokú művészeti képzésnek megfelelő tananyagot tanulják, amely további heti két órában kiegészül a modern tréning és musicaltánc tanfolyami órákkal. A harmadik évfolyamtól felfelé az alapfokú oktatásnak is megfelelő tantárgyi rendszerhez heti két óra sztepp, illetve musicaltánc oktatás kapcsolódik.

Ez a rendszer tehát már eddig is megfelelt az alapfokú képzés tantervben meghatározott és kiadott programjának. Az alapfokú művészetoktatási intézmény létrehozásával lényegében a már kialakult rendszer nyeri el az iskolai rangot. Természetesen a többlettudást biztosító kiegészítő képzést továbbra is fenntartjuk, hiszen ez az a terület, ahol az eredeti cél megvalósulhat, ahol a színházi táncművészek és a neves táncpedagógusok sajátos, a műfajra jellemző tánc tudásukat és tapasztalataikat átadhatják. Ez a kiegészítő képzés biztosítja ugyanakkor a már kialakult profi csoportok további fejlődését, és egyúttal ez adja a „profi” csoportok utánpótlását is.

Visszatérve így a musicalhez: a táncstílus őshazája az Amerikai Egyesült Államok, ahol a műfaj a szórakoztató tánc és az operett műfaji keveredéséből született, és vált Amerika

táncművészetének egyik vezető stílusirányzatává. A musical megszületésével a táncművészetnek is külön ága jött létre, de jelenleg Magyarországon a műfaj oktatási háttere még hiányzik.

Különböző táncművészeti intézményekben képeznek ugyan táncosokat, egyrészt az iskolarendszeren belül a Magyar Táncművészeti Főiskola különböző tagozatain, a Pécsi Művészeti Szakközépiskolában, a Győri Művészeti Szakközépiskolában, a Talentum Művészeti Iskolában, illetve az iskolarendszeren kívül pl. Jeszenszky Endre iskolájában, stb., de az iskolából kikerülő növendékeknek még további több éves megfeszített munkája kell ahhoz, hogy elsajátítsák a musical világának táncstílusát.

Egyértelmű tehát, hogy a musical-táncosok képzéséhez egyenes útra, azaz musical speciális képzésre van szükség, amelyből képzett musical-táncosként kerülnek ki majd a növendékek. Ez a speciális képzés jelenleg párhuzamos képzésként valósítható meg.

Ez a párhuzamosság az alapképzésnél elfogadható, mert a musical tánc eredményes tanítása továbbra sem nélkülözheti az általános alapokat. A klasszikus balett, mint minden tánc alapja, a magyar néptánc ritmusgazdagsága, a modern-kortárstánc, de ugyanígy akár a sztepp tánc is, és mind együtt is szükségesek ahhoz, hogy valaki igazán képzett musicaltáncos legyen.

Nehezítő körülmény ugyanakkor, hogy teljesen hiányoznak a musical tánc szakmai definíciói, oktatás-módszertani kultúrája és eszközei, de a szabályai sincsenek még rögzítve. Mindössze Amerikában léteznek olyan központok, amelyek a musicaltáncot meghatározott metodikai rendszerbe foglalják.

Nyilvánvalóan a fejlesztő szakmai közösségnek, amely az iskolaalapítást kezdeményezők köré szerveződik elsőrendű feladata a létező rendszer alapján való tánctudás kialakítása az érdeklődőkben, de kiemelt feladatunknak tekintjük a musicaltánc oktatáskultúrájának és oktatási-nevelési környezetének a megteremtését is.

Azonban ezt a specialitást és integrálást csak úgy tudjuk tovább fejleszteni, ha a táncoktatás mellé az énekhang képzését is felvesszük.

A musical műfaj ugyanis három fő elemből áll, ez a tánc, a színészet és az ének. A zeneművészeti ág vokális tanszakának felvételével a magánének oktatás elindításával válik teljessé iskolánkban a musical műfaj képzése.

Az eddigi működésünk során, a képzésben részt vevő művészek és tánc- és zenepedagógusok bemutatása:

Zorándi Mária: A Magyar Állami Népiegyüttes volt szólistája, a Magyar Táncművészeti Főiskola néptánc-színházi tánc tanszékének vezetője. **Jurányi Patrick:** A Magyar Állami Operaház, valamint a Finn Nemzeti Balett volt szólótáncosa. **Kovács Zsolt:** A KFKI Kamarabalett tagja **Kovács Gergely Csanád:** A Magyar Állami Operaház tagja, háromszoros show-tánc világbajnok. **Gulácsi Ágnes:** A Magyar Állami Operaház volt táncművésze. **Detvay Zsuzsa:** A Magyar Állami Operaház tagja, valamint a Magyar Táncművészeti Főiskola tanára **Farkas Edit:** A Magyar Táncművészeti Főiskola nyugalmazott tanára.. **Juhász Barbara:** A Madách Színház Tánckarának tagja. **Réti Pirooska:** Nívódíjas klasszikus balettmester. **Ménich Gábor:** A Magyar Állami Operaház volt magántáncosa, a Talentum Táncművészeti Szakközépiskola volt tanára **Szilágyi Gyula:** A Magyar Állami Operaház volt magántáncosa. **Németi Sándor:** A Madách Színház Tánckarának tagja. **Volf Katalin:**

Kossuth díjas, Kiváló Művész, a Magyar Állami Operaház magántáncosa. Popova Aleszja: Kossuth díjas, Kiváló Művész, a Magyar Állami Operaház magántáncosa. Végh Krisztina: Érdemes Művész, a Magyar Állami Operaház magántáncosa. Almássy Erzsébet: Főiskolai docens, énekművész, Kozma Rózsa: énekművész-tanár. Lovass Gabriella: karmester, karigazgató, Sárközi Gyula: a Magyar Állami Operaház magántáncosa és balettmestere, a Madách Színház Tánckarának művészeti vezetője, a Magyar Táncművészeti Főiskola egykori docense, Harangozó díjas, a Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztjével kitüntetett művész.

Az alapítói szándék kifejtése:

Szakmai célom a musical táncoktatás kifejlesztése, iskolai kereteinek kiépítése az általam is alapított alapfokú művészetoktatási intézmény fejlesztésével és fenntartásával. Pedagógiai célom a tánc szeretetének és tudásának terjesztése, a tánc oktatása. Emberi és erkölcsi céljaim megvallásához azonban visszatekintést kell adnom:

A VIII. kerületben nőtem fel és a családom szeretete volt az egyetlen, amely kapaszkodóként és biztos háttérként segített át a nehézségeken. A Macskák legendás előadásában több százszor szerepeltem, a premieren még a tánckarban, a 100. előadás után pedig Mefistules szerepében Szakály Györggyel és Ménich Gáborral felváltva. 1992. óta a Madách Színház 1989-ben megalakult tánckarának művészeti vezetője vagyok. Talán a tánckar sikereinek is köszönhető, hogy Andrew Loyd Webber már a harmadik musicaljét adja a Madách Színháznak. A KFKI Kamarabalett művészeti vezetőjeként is számos siker részese voltam és vagyok, és az általam irányított musical-képzéssel, a növendékeink felkészítésével számos lehetőség megteremtését tervezem számukra is az igazi megmérettetésre, hiszen egyedi lehetőségként, diplomás művészekkel együtt tudnak fellépni az igen színvonalas produkciókban.

A környezetem előtt is tudatosan felvállalt roma származásom következtében értékrendemben kiemelt helyet foglal el a hátrányos helyzetű, tehetségüket a körülményeik miatt kibontakoztatni nem képes növendékek segítése. Művészársaimmal együtt úgy gondoljuk, hogy a stabil anyagi háttér nélküli családok tehetséges és szorgalmas gyerekeinek táncoktatása szinte kötelességünk.

Célunk a sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésének érdekében is az integrációs megoldások alkalmazása, elterjesztése a művészeti képzésben. Ennek jegyében is szorgalmaznánk ezt a speciális képzési formát, mely egyedülállóan összegzi a tánc, ének és színészet hármas egységét.

Roma származású művészként pontosan tudom, hogy mennyivel többet kell teljesítenünk az azonos elismertségért, így hitem szerint modellértékű lehet a gyerekeknek az, amit a táncművészetben elértem.

Megkíséreljük növendékeink emberi értékeit megkülönböztetés nélkül magas szintre emelni, és így előbukkanhatnak a művészi értékeik, és felhasználva a művészetek nevelő erejét fejlesztjük a személyiségüket, intuitív képességeiket és kreativitásukat. Felhasználjuk a tánc önfegyelemre és tudatosságra nevelő hatását, és eközben a gyerekek élvezik az alkotás örömeit, így hozzuk összhangba az emberi értékek fejlődését a művészi értékek kibontakoztatásával.

Mindig a terveim között szerepelt az, hogy létrehozzak egy olyan művészeti iskolát, ahol az esélyegyenlőség megvalósításával a hátrányos helyzetű családokban nevelkedett gyerekek, a

többiekkel együtt, egymást segítve tanulhatják a tánc és zene művészetét, és ez példaértékű lehetne az országban és az Európai Unióban egyaránt.

2011. április 26.

Sárközi Gyula

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai és az egyes művészeti tevékenységek oktatásának cél- és feladatrendszere

1. A művészeti nevelés alapelvei:

- a) Az iskola feladata a művészeti tevékenység által elsajátítható műveltség megalapozása és fejlesztése.
- b) Biztosítani kell a szükséges és megfelelő lehetőségeket a kreatív és művészi tevékenységhez, hogy a gyermekek is teljes értékű résztvevői lehessenek a kulturális és művészeti életnek.
- c) Lehetőséget ad az egyetemes kultúra, az európai műveltség, a nemzeti, népi hagyományok, értékek átadására, az érték-megőrzés formáinak kialakítására.
- d) Az iskolában folyó művészeti, pedagógiai tevékenység központjában a tanuló áll. A művészetoktatásban való részvétel elősegíti a tanulói személyiség szabad fejlődését. A kifejezésnek képessége fejleszti az egyén azon képességét, hogy felfedezze önmagát és az őt körülvevő világot. A közös tevékenység fejleszti az egyén kommunikációs képességét és segíti a társadalmi viselkedés megfelelő kialakulását.
- e) A művészeti tevékenység más képességek kibontakoztatására is pozitívan hat. Ide tartozik a koncentráció, a kitartás, a motiváció, a kreativitás, a kommunikációs és önkifejező készség, a társadalmi szerepvállalás és a csapatmunka.
- f) Az egyes tantárgyi oktatás sok más művészethez kapcsolódik (tánc, balett, zenés színház stb.). A művészeti nevelés alkalmat ad az érdeklődő és fogékony növendékek képességeinek komplex fejlesztésére, biztosítja a különböző szakterületen való jártasságok megszerzését és gyakorlását.
- g) Az oktatás lehetőséget nyújt az esztétikai érzékenység – nyitottság, igényesség, fogékonyság – alakítása mellett az egyes tanszaki követelmények technikai ismeretének megszerzésére.
- h) A pedagógus személyisége példaadónak kell lennie az általános erkölcsi, művészeti értékek közvetítése tekintetében.
- i) Differenciált fejlesztő, pedagógiai tervező és megvalósító munkán keresztül kell elérni a különböző egyéni adottságokkal, családi, szociális, kulturális, motivációs háttérrel rendelkező tanulók eredményes művészi tevékenységét.

2. Célja és feladatai

- a) A művészetoktatás célja, hogy az általa nyújtott tevékenységgel, érzelmi és esztétikai neveléssel járuljon hozzá a sokoldalú, művelt, kreatív személyiség kialakításához.
- b) Valamennyi tanulót adottságainak, lehetőségeinek megfelelő, minél kedvezőbb szintre kell eljuttatni, egyéni érési, fejlődési ütemének figyelembevételével.
- c) Az iskola feladata a műveltség megalapozása és fejlesztése; a képességek fejlesztése.
- d) Az iskola a tehetséges tanulók számára segítse elő a hivatásos művészeti pályára kerülés lehetőségét, művészi alkotó csoportok munkájába való bekapcsolódást.
- e) A napi munka eredményeképpen törekedni kell más művészeti ág tevékenységébe történő bekapcsolódás elősegítésében.
- f) Az iskola biztosítsa a színpadi előadás élményét a tanulók számára.
- g) A szakmai munkában erősíteni kell a különböző szakmai munkacsoportok együttműködését.
- h) Az egyes tanulók szociális hátrányainak kompenzálását a lehetőségekhez mérten optimalizálni kell.

- i) Az oktatás infrastrukturális körülményeinek folyamatos fejlesztésével elő kell segíteni az eredményes pedagógiai-szakmai munkát.
- j) A zeneoktatás rendszerezett művészeti ismereteket nyújt. Segít a kottaolvasás és -írás biztos elsajátításában, a zenei műszavak és jelentésük megismertetésében. Feladatai közé tartozik a zene logikája, a harmóniai szerkezet és a forma összefüggéseinek megismertetése.
- k) A főbb zenei stílusok és korszakok sajátosságainak, népünk és más népek zenéjének, a zene történetének és a zeneirodalom nagy egyéniségeinek megismertetése, a zene társművészetekkel való kapcsolatának tudatosítása.
- l) A művészetoktatás formálja a tanulók ízlését, kialakítja a növendékek zenei, előadói karakterek iránti érzékenységét. A kortárs művészetek befogadására nevel. Kibontakoztatja előadói fantáziájukat, alkotó magatartásukat, kreativitásukat, kialakítja technikai készségüket és improvizációs képességüket.
- m) Az iskolai tanítás rászoktatja a tanulókat a rendszeres, céltudatos munkára, fejleszti önállóságukat. Célja, hogy értékes tananyag tanításával, vonzó módszereivel olyan érzelmi kapcsolatot teremtsen a tanulóban az aktív zenélés, táncolás iránt, hogy az a növendékek örömforrásává, mindennapos szükségletévé váljon.
- n) Az iskola neveljen az értékes zene, tánc szeretetére; ösztönözze őket rendszeres zenehallgatásra, hangverseny- és táncelőadások látogatásra, a zenei- és táncélet eseményei iránti érdeklődésre, életkoruknak megfelelő művészeti tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek olvasására.
- o) A feladatok közé tartozik még a tehetséggondozás is, az előadói pályát választó, arra alkalmas növendékeket fel kell készíteni közép- vagy felsőfokú intézményben való továbbtanulásra.
- p) Lehetőség szerint a tanulók többségének tudását olyan szintre kell fejleszteni, hogy képesek legyenek aktívan részt venni amatőr vagy akár professzionális színházi előadásokban.
- q) Lehetővé kell tenni a közreműködést más intézmények kulturális rendezvényein.
- r) A zenei nevelés eszközeivel is erősíteni kell a nemzeti kultúra és hagyományok ápolása iránti elkötelezettséget, Európa és az Európán kívüli népek kulturális értékének a megismerésével és elfogadásával együtt.
- s) A táncoktatásban a kifejezőkészség sokoldalú fejlesztése és bemutatása alaptevékenység.
- t) A tanulók mozgáskultúrájának, fizikai állóképességének, ritmusérzékének, formaérzékének fejlesztése meghatározó cél és feladat.
- u) A színpadi megjelenésre, a koreográfiák elsajátítására, a tánctechnikai tudásra, stílusismeretre külön figyelemmel kell lenni.
- v) Törekedni kell hazai és külföldi iskolai oktatási intézményekkel való cserekapcsolatok kialakítására.
- w) A jövőnek olyan táncos generációt neveljük ki, akik a balett követelményrendszerének teljesítése mellett a musical műfaj (jazz technika, színpadi tánc) sajátosságaival megismerkednek, azt elkezdik elsajátítani.
- x) A magánének és a balett tanszak tanulói a jazz technika és a musical darabrészletek tanulása eredményeképpen - ezzel kiegészítve főtárgyi ismereteiket - tapasztalatokra tehetnek szert a musical műfaj jellegzetességeivel kapcsolatban.

3. Eljárásai és módszerei

- a) Az iskola pedagógiai programja követelményközpontú, pedagógiai szempontból tanulóközpontú.

- b) A tanulást és gyakorlást nem feladattá, hanem a gyermekek életének szerves részévé, lételemévé, örömforrássá kell tenni.
- c) Az egyéni fejlődési, haladási ütemnek megfelelően a tanítási – tanulási (az elsajátításra fordított egyéni) időt differenciáltan kell kezelni. A középpontban elsősorban a folytatandó tanulási folyamat elősegítése áll. A tudást, az ismereteket saját tapasztalatokon át tudja befogadni a gyermek, ezért elegendő időt kell biztosítani az ismeretek feldolgozására, beépítésére.
- d) Fontos a célok elérése érdekében az önfegyelemre való nevelés, amely szerepét a tanuló is felismeri és elfogadja, így az a külső fegyelmezés helyébe lép.
- e) Fejleszteni kell a megismerés igényét és képességét.
- f) Az oktatás célja minél több sikerélményhez juttatni a gyermekeket.
- g) Fontos a harmonikus iskolai légkör megteremtése, ahol a tanár, a tanuló is jól érzi magát, ahol a növendék is aktívan részt vesz a tanítási – tanulási folyamatban.
- h) Törekedni kell, hogy az iskolánkban minden tanuló saját képességeinek, lehetőségeinek optimumáig jusson el a fejlődésben. Ebben a differenciált oktatás, a projekt módszer, a kooperatív tanulás módszereit felhasználva kell a fejlesztést biztosítani.
- y) A pedagógiai eszköztár széleskörű felhasználásával és alkalmazásával a meghatározott szakmai célok elérésében szükséges a tanári munkát végezni. Ezek közül kiemelt szerepe van a bemutatásnak, motivációnak, szemléltetésnek, értelmezésnek, elemzésnek, az összefüggések, következtetések feltárásának, és a jutalmazásnak.
- i) A tehetséges és a feladatra alkalmas tanulók a musical műfaj elsajátítása érdekében részt vehet a magánénekek és a balett tanszak óráin egyaránt.

4. A személyiség fejlesztése

- ❖ A személyiség formálásában az örökletes adottságokon túl a környezet kultúrájának, normáinak, elvárásainak is jelentős szerepe van. A tanítás során kifejezetten előnyt jelent, hogy a gyermekekkel egyénileg, ill. kis létszámú csoportban foglalkozhatunk. Erős személyes kötődés alakul ki tanár/mester és tanítványa között, mely meghatározó a tanuló fejlődésében.
- ❖ A művészeti nevelés rendkívül hatékony eszköz a személyiségformálás területén, mivel az érzelmek kifejezőmódjainak elsajátításával az alkotó munkán keresztül hat a tanulóra.
- ❖ A gyermekek kezdeti motivációja a tanulás során gyakran a tanári személyiség kiválasztásán alapul. Később ezt megerősíti, vagy gyengíti a kontaktus alakulása, az elvárásoknak való megfelelés eredményessége. A közösségfejlesztés során a társakhoz való kötődést, alkalmazkodást, összetartozás érzését, ill. a közösen elvégzett eredményes munka elégedettségét tapasztalják meg tanítványaink. Mindez integráltan is megjelenik a különböző szakmai foglalkozások során.
- ❖ Az erős kötődés a tanári személyiséghez és a pedagógus viszonya a tanulóhoz erősen befolyásolja a tanulás eredményességét. Megnö ezért a pedagógiai vezető és a munkáltató felelőssége a pedagógusok alkalmazása, munkájának ellenőrzése során.
- ❖ Feladataink a személyiségfejlesztés során:
  - Pozitív megerősítés, a motivációs bázis támogatása élményekkel, helyes kritikával, értékeléssel.
  - Helyes önértékelés kialakítása.
  - A sikerek és kudarcok közös feldolgozása, megbeszélése a szülők bevonásával.

- A helyes gyakorlás – mint az eredményesség egyik záloga – megtanítása, fejlesztése, motiválása.
- Az esztétikai érzék, ízlés fejlesztése, formálása.
- Az önkifejezés, nyitottság és mások elfogadásának fejlesztése. A művészeti tevékenység által elérhető öröm, élmény bemutatásának fejlesztése, a szereplési szorongás leküzdésének segítése.

❖ Alapvető célunk a személyiségfejlesztés során, hogy a művészetpedagógia sajátos eszközeit is felhasználjuk a kapcsolatteremtési képesség fejlesztése során. Feladataink eredményes végzéséhez szükségünk van a szülők segítségére, a velük való jó kapcsolat kialakítására és fenntartására.

A szaktanári feladatok része a tájékoztatás is. A szülőket, tanulókat a tanév kezdetén, ill. szükség szerint folyamatosan tájékoztatni kell minden olyan kérdéstről, mely gyermekük iskolai tevékenységére vonatkozik. Lehetőséget adunk a szülőknek és tanulóknak az egyéni és csoportos, szervezett véleménynyilvánításra.

Ennek eszközei:

- a tanuló órai munkájának, otthoni gyakorlásának folyamatos értékelése, a motiváció megerősítése a pozitív irányú, de helyes egyensúlyt tartó önértékelés kialakítása, megerősítése,
- órai bejegyzés az üzenő füzetbe
- rendszeres szülői értekezlet, a gyermekek teljesítményének, szereplési szituációknak közös megélése és feldolgozása, a fejlődési ütem és a személyes problémák megbeszélése, a megoldások közös keresése
- szülői óralátogatások biztosítása, felkészítés az otthoni gyakorlás segítésére
- családlátogatás, szociális és kulturális helyzet felmérése
- a szülők érdeklődésének felkeltése az iskola közösségi programjai iránt, bevonásuk ezek szervezésébe, megvalósításába

Célunk a személyiség komplex fejlesztése, a harmonikus, önmagát és társait helyesen megítélni képes ifjú emberré válás segítése. Ugyanakkor kiemelten fontosnak érezzük a művészet, a tanóra tevékenységiránti tisztelet, fegyelmezettség, alázat és türelem kialakítását, majd mint elvárást a tanulók tevékenységében.

5. Közösségfejlesztés

A közösségfejlesztés az együttműködés, a közös szakmai cél érdekében megvalósuló tevékenysége közösséghez tartozás, összetartozás érzésén keresztül valósul meg. Ennek elérése érdekében szükséges elérni, hogy:

- az egyéni tanuló aktív tagja legyen a közösségnek,
- szocializációjával képes legyen a közös normákat elfogadni és betartani,
- kommunikációs képességének fejlődésével képes legyen kifejezni álláspontját,
- a segítőkészség, empátia, együttműködés optimálisan jelenjen meg,
- sikerélmények folyamata legyen biztosítva.

A tánc és –zenetanulás – közös tánc és éneklés, együttzenélés – kiemelkedően fontos szerepet játszik az egyén és a közösség kapcsolatának, egymásra hatásának fejlesztésében, a közösséghez való alkalmazkodás, szocializáció tudatos alakításában. Az egyéni érdek alárendelése a közösségnek, valamint a közösség részéről az egyéni munka eredményének elismerése, ennek fejlesztése a tánc és- zenei tevékenységbe ágyazottan is megjelenik.

A tánctanulás – csoportos foglalkozás jellege miatt – az előadásokra, bemutatókra történő felkészülés és előadások alkalmával jó lehetőséget nyújt a színpadi megjelenés, viselkedés,

egymásra figyelés, összehangolt tevékenységen keresztül a közösségfejlesztéshez.

A tanítási órán folyó közösségfejlesztés feladatai:

A csoporton belüli közösségi viszonyok fejlesztéséhez fontos az egymás iránti felelősség erősítése. A többszólamú éneklés a tudatos és fegyelmezett alkalmazkodás vállalásával fejleszti a csoport együttgondolkodását. A hibák közös javítása, a bírálat hozzájárul a felelősségtudat erősítéséhez.

A tanulócsoporthoz kisebb egységekre bontva közös feladatokat adunk a tanulóknak, olykor versenyeztetve őket, az együtt végzett munka felelősségének kialakítása, örömeinek átérzése érdekében.

A tanulók rendszeresen értékelik egymás munkáját, hogy ez által fejlődjenek értékítéletük objektivitása, a segítő szándék kifejeződése.

Saját teljesítményüket is értékelik az eredményesség szempontjából, mivel azt kívánjuk tudatosítani, hogy egymás munkájának értékelésekor és önmagukkal szemben is tárgyilagosan ítéljenek.

Közösségfejlesztés színterei

Tanórai foglalkozások elsődleges színterei a közösségfejlesztésnek.

Az iskola tanulói számára az év során több szereplési lehetőséget biztosítunk a nyilvánosság előtt.

- Intézményi rendezvények (tanévnitó, tanévzáró, karácsony, művészeti napok, versenyek, találkozók)
- Színházi előadások
- Városi rendezvények
- Településen kívüli rendezvények
- Az iskolai csoportokkal tett kirándulások, más településeken való szereplések, más települések- országok művészeti csoportjainak fogadása, új baráti kapcsolatok és ismeretségek kialakításának lehetőségét hordozzák magukban.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A különleges bánásmódot igénylő és a hátrányos helyzetű tanulók számára az iskola az esélyegyenlőségi elvek figyelembevételével biztosítja az oktatásban való részvétel lehetőségét. Ebben a munkában kiemelkedő jelentősége van a pedagógus személyiségének, a hatékony kapcsolatteremtésére, a megfelelő magatartás- tevékenységformákba történő bevezetés hatékony elérésében. A művészetpedagógia sajátos eszköztárával meghatározó mértékben tud hozzájárulni a nevelési feladatok ellátásában. A napi munka során fokozott figyelem szükséges az egyedi problémák, konfliktusok feltárása, elemzése és megoldása érdekében.

A kiemelkedően tehetséges tanulók szintén egyéni fejlesztő pedagógiai-szakmai irányítást igényelnek. Az előírt tananyag elsajátításában az elvártnál fokozottabb tempóban haladó és különös művészi előadó képességgel rendelkező tanulók differenciált oktatását egyénileg biztosítja az iskola. A szakmai tehetséggondozás több szempontból is megjeleníthető. A tananyag gyorsabb feldolgozása mellett megjelenhet a tananyag tartalmi bővítése, a tananyag feldolgozásának többretegű fejlesztése, és a tananyag tartalmi bővítése.

A pályázatokra, versenyekre, előadásokra történő eredményes felkészítésben a szülők – pedagógusok – iskolavezetés szoros együttműködését kell megvalósítani.

A tanórákon megjelenő tehetségfejlesztést kiegészítheti a tanórán és iskolán kívüli foglalkozásokon, előadásokon történő részvétel és az ezekre történő felkészülés.

Az előadóművészi tehetség felismerése számos tényezőn alapul, kibontakoztatásához a helyes út megtalálása gyakran véletlenek sorozatán át vezet. Objektíven mérhető elemei: az átlagosnál jobb ritmusérzék, hallás, harmóniai és formaérzék, mely rendszerint magasabb szintű asszociatív képességgel és logikai készséggel párosul. A tehetség önmagában azonban nem elegendő a magas szintű teljesítmény eléréséhez. Ehhez kitartás, szorgalom, akaraterő, türelem és gondos gyakorlás is szükséges.

Az iskolában a heti két kötelező, két kötelezően választott tárgy mellett választott tárgy oktatásában való részvételt biztosított. A kiemelkedően tehetséges tanulók számára külön csoportban lehetőség van további két órán történő részvételre, ahol színpadi előadásokon részvételre készülhetnek fel a diákok.

- ❖ *Az iskolai képességvizsgálat* során megkíséreljük felismerni az alapvető adottságok, képességek szintjét. (Hallás, ritmusérzék, értelmi fejlettség.) A helyesen végzett korai fejlesztéssel csökkenthetőek ezek a hátrányok. A korai fejlesztés során játékos formában, az életkori sajátosságoknak megfelelően ismerhetjük meg a gyermekek adottságait, képességeit, ezek fejleszthetőségét. Így a kiválasztásra és a korrekcióra is jobb, több lehetőség adódik, a tanulók személyiségének sérülése nélkül.
- ❖ *A főtárgy) kiválasztása* a tanulók és a szülők részéről sok szubjektív elemet tartalmaz. (Egyéni érdeklődés, az ismerős, ill. szimpatikus tanár szerinti, egyéni benyomások, vagy emlékek a szülők részéről, stb.) Ez nem mindig találkozik a megfelelő testi és szellemi adottságokkal. A tehetséggondozás egyik feladata, hogy lehetőséget teremtsen a tanulók számára a főtárgyi korrekcióra. Terelje abba az irányba a növendékeket, amely a legmegfelelőbbnek tűnik a személyiség fejlődése, a tánc és-zenetanulás eredményessége szempontjából. Nem csupán a tánc és-zenei technikai tudás elsajátítása a célunk, hanem mindazon - a program bevezetőjében leírt - célok elérése, mely által egészségesebb, harmonikusabb a művészetet tisztelő és szerető emberekké válhatnak tanítványaink.
- ❖ *Gyengébb képességekkel* éppúgy válhat valaki önmegvalósító, érett személyiséggé, mint kiemelkedő talentumokkal. Felelősségünk és feladatunk az átlagos, vagy gyengébb képességű tanulókkal való foglalkozás és fejlesztés is. A szorongásos, tanulásában akadályozott, vagy sérült gyermekek zenei fejlesztése ugyanúgy feladatunk lehet, mint a kiemelkedő tehetségek gondozása. A zene ehhez kiváló eszköz kezünkben.
- ❖ *A tehetséggondozást* az átlagostól eltérő, jobb képességű tanulók esetén az alapfokú művészeti iskolában a zenei tanszakon a „B” tagozatra való irányítással, ennek magasabb szintű követelményrendszerével is segítjük. (Ld. az egyes tárgyak tantárgyi programjait.)
- ❖ „B” tagozatos tanuló lehet az, aki az átlagosnál jobb képességeit magasabb teljesítményével és szorgalmával igazolja. Tanszaki meghallgatáson, vizsgán ennek megfelelő szintű tananyag tudásáról ad számot, szaktanára javaslatával a tanszaki munkaközösség egyetért.
A „B” tagozatról az „A”-ra visszaléphet az a tanuló, aki a számára előírt minimális követelményeknek nem kíván, vagy nem tud megfelelni. Ez történhet kérelem alapján (szülő, tanuló), vagy a tanszaki munkaközösség javaslatára. A „B” tagozatra történő besorolást és ennek változásait a tanszakvezetők előkészítő munkája alapján az igazgató

hagyja jóvá.

❖ *Felkészítés felsőbb művészeti tanulmányokra:*

Külön fejlesztést és több önálló gyakorlást igényel, ha a tehetséges tanuló tánc vagy zenei pályára szeretne lépni. Ehhez az iskola a feltételeket így biztosítja:

- Szolfézs, zeneelméleti felkészítő foglalkozás, különböző tánc tréningek a felvételit megelőző két évben
- Felvételizők rendszeres meghallgatása, szakértő, szaktanácsadó bevonása
- Otthoni gyakorlás további segítése
- Előzetes meghallgatásokra való felkészítés és elkísérés

❖ *Tanulmányi versenyek:*

A zenei és táncművészeti szaktárgyi versenyeket háromévenként, tantárgyanként hirdeti meg a Minisztérium. Ennek megfelelően a versenyekre felkészítés alkalmazkodik a három éves ciklusokhoz. A versenyek előkészítése során törekszünk arra, hogy a tehetséges és szorgalmas tanulók minél nagyobb számban, de önkéntes alapon mérhessék meg tudásukat, tehetségüket. Ezért a versenyek válogatói előtt rendezünk:

- növendékhangversenyeket, közös órát (szülők bevonásával)
- tanszaki meghallgatásokat,
- házi versenyt,

majd ezt követően választjuk ki azokat a tanulókat, akik a területi, megyei válogatókra eljuthatnak. Szükség szerint, a versenyekre a tanulók egyéni felkészítését is biztosítja az iskola

- ❖ *A tehetség gondozása, fejlődésének elősegítése* nem csupán a kiemelkedő teljesítmény elérését célozhatja meg. A tehetséggondozásnak összhangban kell lennie az alapvető személyiségfejlesztési célkitűzésekkel is.

7. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

Programunk alapvető céljainak megvalósításához elengedhetetlenül szükséges a szülőkkel való egyéni kapcsolattartás, együttműködés, a rendszeres információ áramlás biztosítása. Szükség van a szülői segítségnyújtásra, ahhoz is, hogy a problémákat a kellő időben ismerjük fel, és együttesen találjuk meg az optimális megoldást. Ezért elengedhetetlen az iskola és a család jó kapcsolatának kialakítása, fenntartása. Eredményes zenei nevelés csak a pedagógus-tanuló-szülő hármasság együttműködésének harmóniájában valósulhat meg. Ez ad módot arra, hogy azok a tanulók, akik átlagos, vagy szerényebb zenei képességekkel rendelkeznek, a tantervi követelmények elvárható szintű teljesítése mellett örömmel és felelősséggel vegyenek részt a zenei nevelésben.

Pedagógus és szülő együttműködése:

A jogszabályok pontosan meghatározzák a tanulók, szülők jogait és kötelességeit, de ezek a keretek önmagukban nem elégségesek az eredményes neveléshez. Fontosnak tartjuk, hogy a szülőkkel olyan *harmonikus kapcsolatot* alakítsunk ki, melynek során a szülők a rájuk bízott gyermekeik művészeti nevelésébe bekapcsolódhatnak felkészültségüktől függetlenül.

Ennek eszközei lehetnek:

- Hasznos a rendszeres szülői értekezlet. Ennek során lehetőség nyílik a személyes problémák, felmerülő kérdések megbeszélésére, nyomon követhető a gyermek előmenetele, fejlődése, viszonya a tanuláshoz, az otthoni gyakorláshoz.

- Tájékoztatás az iskola fontos eseményeiről, koncertekről, a szülőt, a családot érintő változásokról, a hagyományápolás lehetőségeiről.
- Órai bejegyzés az üzenő füzetbe, melyet a szülőknek láttatniuk kell.
- Hasznos, ha a szülőt megkérjük egy-egy óralátogatásra, előzetes időpont egyeztetése után. Ennek során a szülő személyesen tapasztalhatja meg a főtárgy és a kötelező, ill. választott tárgyak tanóráinak, foglalkozásának menetét. Amennyiben képes gyermekével rendszeresen foglalkozni, az lehetőséget kínál arra, hogy megbeszéljük, hogyan segítse gyermekét az otthoni eredményes gyakorlásban. Kellő időben és mértékben, megfelelő módon, partneri viszonyunkat erősítő formában szükséges tájékoztatnunk a szülőket jogaikról, kötelességeikről e tekintetben is. Különösen fontos a tanórák látogatásának *tervszerűsége* a szülők részéről, de minden esetben a tanuló fejlődését, egyéni érdekeit is szem előtt kell tartani. Az óralátogatás nem akadályozhatja a tanuló zenei nevelését, fejlődését.
- Fontos a családlátogatás, ahol a szülővel és gyermekével otthoni környezetükben tudunk beszélgetni. Így meggyőződhetünk a család szociális helyzetéről, és hogy a gyermeknek milyen lehetőségei vannak.
- Nyílt napok szervezésével, a médiában történő megjelenéssel, tájékoztató kiadványok készítésével és felhasználásával az iskolai kommunikáció fejlesztése biztosítandó.
- Folyamatosan biztosított a pedagógusok és a szülők kommunikációja a tanórák előtt és után, melyhez az iskola irodái rendelkezésre állnak.

Pedagógus és tanuló együttműködése:

A tanítás menetét oly módon szükséges alakítani (egyénre szabott tantervi követelmények a tanév során, a tantervi kereteken belül), hogy a tanulók különböző képességeinek az megfelelően. Ezáltal megelőzhető a kudarcélmény kialakulása.

A tanítási órák során a tanuló személyiségének megfelelően kell alakítani a tartalmi elvárásokat, a fejlődés ütemét, a beszámoltatás, a szereplések módját, időpontját. Ugyanakkor a pedagógus akkor végzi felelősséggel pedagógiai munkáját, ha felhívja a tanuló és a szülő figyelmét arra, hogy a tanuló képességei mennyire illeszkednek harmonikusan a tantervi és iskolai elvárásokhoz, követelményekhez. Így pl. része a nevelésnek a szereplés, melyre a felkészítést annak minden mozzanatára figyelemmel, különösen körültekintően kell kialakítani a pedagógusnak, növendéke személyiségének ismeretében.

A pedagógus felelőssége arra is kiterjed, hogy a tanulásban egyénenként és esetenként mutakozó megfelelő alkalmasság elégtelen voltát a tanuló és a szülő számára úgy jelezze, hogy a növendék azt megértse, minél kisebb kudarcélményt jelentsen számára.

Szülő és tanuló otthoni együttműködése

A szülők jelentős része nem képzett művész. A pedagógusnak fel kell készítenie a szülőt arra, hogy a tanulás során nélkülözhetetlen mindennapos otthoni gyakorlást hogyan tudja figyelemmel kísérni, ellenőrizni. Fontos eszköz ehhez az üzenő füzet, melynek gondos vezetésével mind a tanórai munka, mind az otthoni felkészülés jól nyomon követhető.

8. A tanulók iskolai döntéshozatalban való részvételi jogainak gyakorlása

A tanulók az iskolai diákönkormányzat és szülői szervezet működésén keresztül gyakorolhatják az iskolai döntéshozatalban jogikat. A döntési jogosítványok lehetnek egyetértési, véleményezési, és javaslattevési jogok. Az iskola igazgatója szükséges esetben írásban kéri fel az érintett szervezeteket joggyakorlásra határidő megadásával. A szervezetek

saját hatáskörükben véleményeiket, javaslataikat megfogalmazhatják, kérdéseket tehetnek az iskolavezetés számára, melyre érdemi választ kell adni.

9. Felvétel és átvétel helyi szabályai

Az iskola a tanulók felvételét az alábbi módon és helyeken a beiratkozás határnapját megelőzően legalább harminc nappal hirdeti meg szórólapokon, valamint az intézmény honlapján <http://www.mmti.hu/>

A jelentkezési lap kitöltését követően a tanulók képességeit a pedagógusokból álló bizottság méri fel. A felmérés időpontjáról és helyéről az iskola tájékoztatja a jelentkezőt. A bizottság javaslatot tesz az igazgató számára a kérelem elbírálására továbbá arra vonatkozóan, hogy melyik évfolyamra és tanszakra vegyék fel a jelentkezőt. Ha a tanuló az alapfokú művészeti iskola magasabb évfolyamára kéri felvételét, a jelentkezési lapján ezt fel kell tüntetnie. Kérelméről a bizottság különbözeti vizsga alapján dönt, az alapfokú művészetoktatás követelményeinek és tantervi programjának az adott évfolyamra meghatározott rendelkezései alapján.

Átvétel esetén a tanuló, vagy a szülő írásban fordul az iskola igazgatójához kérelmével. Ennek elbírálásában a felvétellel kapcsolatos szabályok kerülnek alkalmazásra.

Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanulói jogviszonyt létesítő, vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. Az iskola igazgatója köteles értesíteni a felvételi, átvételi kérelem elbírálásáról a szülőt a döntést megalapozó indokolással, a fellebbezésre vonatkozó tájékoztatással, továbbá átvétel esetén az előző iskola igazgatóját is. Az iskola igazgatója a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, a határidőszámítás, a mulasztás elbírására és a kérelem benyújtásával kapcsolatos eljárás során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.

10. A környezeti nevelés színterei iskolánkban

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

Tanórán:

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz az adekvát környezetvédelmi vonatkozásokat. Mindig az óra jellege dönti el, hogy melyik probléma melyik módszert igényli. Kiemelten kívánjuk kezelni a mindennapi élettel kapcsolatos vonatkozásokat, mert ez a terület áll diákjainkhoz a legközelebb. A szemléltetés során hagyományos, audiovizuális és az informatika lehetőségét

is kihasználjuk, törekedve az önálló ismeretszerzésre is, mert így lehetőség nyílik az élményszerű tanításra.

Nem hagyományos tanórai keretben:

A tanév során minden csoport intézmény- vagy múzeumlátogatást szervez. Fokozatosan be kívánjuk vezetni az erdei iskola és a témahetek rendszerét.

Alapelvek, jövőkép, célok

A környezeti nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kell kezelnünk.

Ezek fogalmát, tartalmát megnyilvánulási módjait körül kell járnunk, meg kell világítanunk:

- a fenntartó fejlődés,
- a kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések,
- a helyi és globális szintek kapcsolatai, összefüggései,
- emberi szükségletek,
- emberi jogok,
- demokrácia,
- elővigyázatosság,

- biológiai és társadalmi sokféleség,
- az ökológiai lábnyom.

Tartsuk szem előtt, hogy fontos, hogy a diák fejében egységes rendszer alakuljon ki! Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy környezettudatos állampolgárrá váljanak tanítványaink.

Ennek érdekében diákjainkban ki kell alakítani:

- a környezettudatos magatartás és életvitel;
- a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő takarékos, magatartást és életviteleit,
- a környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát,
- a természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség megőrzését,
- a rendszerelmélet,
- a tudományosan megalapozni a globális összefüggések megértését,
- az egészséges életmód igényét, és elsajátítani az ehhez vezető technikákat, módszereket.

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban.

Ilyenek például:

- alternatív problémamegoldó gondolkodás,
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód,
- szintetizálás és analízis,
- problémaérzékenység, integrált megközelítés,
- kreativitás,
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód,
- vitakészség, kritikus véleményalkotás,
- kommunikáció, médiahasználat,
- konfliktuskezelés és –megoldás,
- állampolgári részvétel és cselekvés,
- értékelés és mérlegelés készsége.

11. Egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Alapfokú művészeti iskola kivételével a tanulóink fizikai állapotát, egészséges fejlődését külön program alapján rendszeres mérésekkel, vizsgálatokkal, erre felkészült, a szükséges valamennyi speciális ismerettel rendelkező orvos ellenőrzi.

12. A pedagógusok helyi, intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma

A program az előírt teendőknél lényegesen több munkát és jelentősen eltérő feladatok teljesítését várja el az iskola pedagógusaitól. A személyes pedagógia alapvető követelménye a tanárok és a diákok rendszeres, szinte folyamatos együttléte, mert az interakció elemi követelménye pedagógiánknak. Azzal, hogy az iskola kiterjesztette önmagát a gyerek teljes személyiségére a differenciált tevékenységformákkal, az egész napos iskolával nem csupán a tanulók, hanem a pedagógusok is teljes személyiségükkel kell, hogy részt vegyenek az iskola életében. A pedagógia kulcsa a hitelesség, ennek hiányában rendkívül alacsony a serdülők elfogadási készsége. A tantárgyat tanító tanár, aki abszolút prioritást ad szeretett tudományának napról napra összeütközésbe kerülhet a gyereket tanító tanárral, akinek figyelembe kell vennie a többi tevékenységformát, akinek fontosak az adott feladatra nem nyitott, vagy abban kudarcos tanulók is. A szaktanárnak figyelembe kell vennie tanítványainak életkorát, más típusú tevékenységekben elért eredményeit, terhelését.

Az osztályfőnöki óra feladata az iskolai értékek és normák átadása, közvetítése, az osztályprogramok szervezése, lebonyolítása, az iskolai programok szervezése. Elsődleges

feladata az osztály tanulmányi, magatartási és munkafegyelmi helyzetének nyomon követése. Feladata lehet a moduláris és kereszttantervi témák feldolgozása, így az állampolgári nevelés, az erkölcsi nevelés, az egészségre nevelés, a tanulásmódszertan, a nemzeti hagyományok és az európai értékek közvetítése, a pályaorientáció és életpálya-építés, a dohányzásellenes felvilágosítástól a szexuális nevelésig.

13. A tankönyvek, taneszközök kiválasztásának elvei, az eljárás rendje

Azoknál a tantárgyaknál, ahol a munkaközösség nem helyi taneszközt készít, a szakanyag kiválasztásához a munkaközösségnek át kell tekintenie a piaci kínálatot, s a programhoz legközelebb álló taneszközt kell választania. Amennyiben kiegészítő, időszakos egyéni tanuláshoz szükséges taneszközöket határoz meg a szaktanár, azokat egyeztetni kell az iskolával.

14. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az alapfokú művészeti iskola kivételével tanulóink minden tanév elején balesetvédelmi oktatásban részesülnek.

15. AZ EGYENLŐ ESÉLYEK ÉS AZ EGYENLŐ HOZZÁFÉRÉS BIZTOSÍTÁSA

Bevezetés:

Az 1992. évi XXII. törvény a Munka törvénykönyvéről, az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról, valamint a 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról, figyelembe véve az adatvédelemre, az európai uniós és más nemzetközi egyezményekre vonatkozó megállapodásokat, az esélyegyenlőség megteremtése és fenntartása érdekében intézményünk pedagógiai programja az alábbi szabályozást tekinti irányadónak:

Célok, elvek:

A szabályozás célja a fenti jogszabályokban, egyezményekben foglaltak betartásának és betartatásának előmozdítása, elismerve minden embernek azt a jogát, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen.

A foglalkoztatás, ill. a tanulmányok során semmilyen korú, nemű, nemzetiségű, családi vagy egészségi állapotú munkavállaló sem értékebb a társadalom számára a másinál. Társadalmunk minden tagjának érdeke a szolidaritás erősítése.

A megkülönböztetés tilalma nem old fel minden létező egyenlőtlenséget, ezért méltányos és rugalmas intézkedéseket dolgozunk ki, amely elősegíti a foglalkoztatottak és a tanulók pozíciójának javulását, megőrzését. Az intézmény nevelőtestülete és valamennyi alkalmazottja elkötelezett az intézmény esélyegyenlőségi elvei mellett. Az egyenlő bánásmód elveinek tiszteletben tartása és az esélyegyenlőség elősegítése érdekében támogatja azokat az intézkedéseket, melyet a nevelőtestület, a szülői és diák-önkormányzati szervezet véleményének meghallgatásával hoznak.

A tanulók felvételénél, tanításuk során, a jelen pedagógiai program keretei között alkalmazza a tanulók által meghatározott képzés során a gyakorlatban az egyenlő esélyek biztosításának elvét, nemre, életkorra, származásra, a képességek különbözőségére való tekintet nélkül. Az esélyegyenlőség biztosítása nem korlátozhatja a tanuló közösség egészének, vagy másik tanulónak az esélyegyenlőség keretei között érvényre jutó hasonló jogait.

Az esélyegyenlőség megteremtése a pedagógusok, pedagógiai munkát segítők és a működtetést biztosító alkalmazottak (együtt: alkalmazotti közösség) számára:

Az intézmény vezetése kötelezettséget vállal annak érdekében, hogy a nők, a 40 év feletti munkavállalók, roma, vagy más nemzetiségi identitású, ill. fogyatékkal élők, valamint a családos munkavállalók esélyegyenlőségének elősegítése érdekében arra, hogy támogató intézkedéseket hoz, különösen a bérezés, szakmai előmenetel, képzés, munkakörülmények, a gyermekneveléssel és a szülői szereppel kapcsolatos kedvezmények terén.

Az intézményvezetés elkötelezettséget vállal, hogy a foglalkoztatás során megelőzi és megakadályozza a munkavállalók hátrányos megkülönböztetését. Ez kiterjed az alkalmazásra, a munkabérek, a jövedelmek, a juttatások, a képzés, a továbbképzés és egyéb ösztönzések meghatározására, az áthelyezés, a felmondás és egyéb foglalkoztatással összefüggő esetekre.

Kiterjed továbbá a munkavállalók bárminemű, különösen koruk, nemük, családi állapotuk, nemzetiségük, fajuk, származásuk, vallásuk, politikai meggyőződésük és munkavállalói érdekvédelmi tevékenységük miatti diszkrimináció megelőzésére.

Ez alól kivételt csak a foglalkoztatás jellegéből, vagy természetéből egyértelműen következő, szükséges megkülönböztetés esetei képeznek, a Magyar Köztársaság Alkotmánya és további jogszabályainak figyelembe vétele mellett.

Az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében pozitív diszkrimináció alkalmazható az alábbi elvek szerint:

- A több gyermeket nevelő szülők támogatása érdekében a lehetőségek figyelembe vételével a munkáltató biztosítja a gyermekek gondozásának megfelelő időbeosztást. Ezt az elvet alkalmazza a kisgyermeket egyedül nevelő és az egyedülálló szülők támogatása érdekében is.

- A csökkent munkaképességű dolgozók munkavégzését segítjük, biztosítjuk számukra a megfelelő munkakörülményeket, a megfelelő időbeosztást.

- A negyven év felett állók esetében azonos feltételek mellett biztosítjuk a továbbképzésben, önképzésben való részvételt.

- Az ötven év feletti munkavállalók esetében is támogatjuk az ismeretek bővítését, egyebek mellett a számítógépes tudás, ill. a nyelvtudás, és további korszerű ismeret megszerzését.

A megkülönböztetés tilalma, az egyenlő bánásmód elve nem alkalmas az összes létező egyenlőtlenség megszüntetésére, amely érheti a munkavállalókat foglalkoztatásuk során. Ezért olyan pozitív, méltányos és rugalmas intézkedésekre van szükség, amelyek elősegítik az érintettek foglalkoztatási pozíciójának javulását, az e téren elért eredmények megőrzését. Ezen intézkedések kidolgozására és bevezetésére az intézmény vezetése a

2. pontban felsorolt szervezetek véleményének meghallgatása után, a jelen szabályozásban foglalt célok érdekében dolgoz ki feladattervet, az intézmény éves feladattervének keretein belül.

Az esélyegyenlőség megteremtése a tanulók számára:

Az oktatás kulcsfontosságú eszköz a sokszínűség megismertetése és más kultúrák nagyobb mértékű megértése céljából, a mobilitás, csereprogramok, az ismeretek, képességek és a legjobb társadalmi gyakorlatok alkalmazásának elősegítése céljából. Különösen gazdag eszköztár áll rendelkezésünkre a művészetoktatás terén, melyet a fenti célok elérése érdekében alkalmazunk.

Tanítványaink számára egyenlő esélyt biztosítunk a nevelési-oktatási programokhoz való hozzáférés, az abban való részvétel, a vizsgákra való jelentkezés és a képzés sajátosságaiból fakadó művészi előadásokon való megjelenés során.

Programjainkban biztosítjuk a kultúrák sokszínű, többoldalú közvetítését. Ezáltal is elősegítjük a különböző kulturális identitással rendelkező fiatalok sokszínűségéből fakadó különbözőségeinek elfogadását, harmonikus együttélését, az eltérő kulturális örökségnek és értékeknek a megismerését és megismertetését.

Az egyenlő bánásmód alkalmazása során lehetőséget biztosítunk a tanulók és szüleik számára a jelen szabályozás, valamint az intézmény további szabályozásainak (pl.: Házirend) keretei között, hogy az egyenlő bánásmód alkalmazása során, amennyiben hátrányos megkülönböztetés érné őket, panasszal élhessenek, s ennek orvoslására minden, a hatályos jogszabályokban és intézményünk szabályozásában lefektetett jogukkal éljenek.

Az egyenlő bánásmód megsértésének vélelme esetén a panaszt írásban, az igazgatóhoz kell benyújtani, aki a közoktatásról szóló törvény és további, vonatkozó jogszabályok keretei között vizsgálja ki azt, ad érdemi választ, hozza meg intézkedését.

Az esélyegyenlőség megteremtése során arra törekszünk, hogy intézményünk valamennyi programjában, a napi gyakorlatban jelenjen meg minden olyan szabályozás, intézkedés, cselekvés, amely az esélyegyenlőséget az alapvető emberi jogoknak megfelelően, a közösség együttélése, közös feladatvégzésének keretei között segíti elő. Ezáltal kívánjuk az esélyegyenlőség megteremtését elvi kérdésből napi gyakorlattá tenni.